

Безпека і статева культура

Статєва культура – це сукупність знань, умінь, навичок, цінностей, норм поведінки, що визначають формування статі та визначають взаємовідносини між чоловічою та жіночою статєй.

Статєва освіченість формується на рівні: суспільства, соціальних груп та особистості. На її формування впливають: інтернет, телебачення, друзі й ровесники, сім'я, освітні заклади й викладачі і спеціальна література.

Статєва культура залежить від взаємодії біологічних, психологічних, соціально-економічних, етичних, правових, історичних, релігійних та політичних чинників і є важливим компонентом життя людини.

Структурні компоненти статєвої культури:

- ПІЗНАВАЛЬНИЙ (наукові знання про фізіологію й анатомію статєвої системи людини, статєві відносини, контрацепція, планування сімї, небезпеки ранньої вагітності та ІПСШ і т.д.)
- ПРАКТИЧНО – ДІЙОВИЙ (уміння й навички: особистої гігієни статєвих органів, спілкування з протилежною статтю, прийняття рішень і розуміння власної відповідальності за них. Розуміння різниці між еротикою та порнографією і між сексуальністю та репродукцією.)
- ЦІННИСНО – ЕМОЦІЙНИ (Вищі емоції та почуття якими є: моральні (вияв самоповаги та поваги до протилежної статі), інтелектуальні (уподобання й пізнавальні інтереси, новий досвід), естетичні (сімейна гармонія, почуття краси тіла), практичні (сексуальне задоволення чи незадоволення від статєвої ролі).

Отже, ранній початок сексуального життя, часта зміна партнерів, не використання презервативу збільшує ризик ранньої або незапланованої вагітності та призводить до зараження ІПСШ, ких на сьогодні відомо понад 30.

- *Користуючись підручником заповніть таблицю*

Захворювання, що передаються статєвим шляхом та їх збудники (додаток 3)

- *Прослухати та оговорити доповіді учнів на тему: «ВІЛ, СНІД»; «Гепатити»; «Гогорєя, хламідіоз»; «Сифіліс».*

Аби запобігти небажаним наслідкам слід використовувати контрацептиви.

Методи контрацепції

- **Фізіологічні** – засновані на визначенні днів у менструальному циклі коли ймовірність настання вагітності мінімальна (не рекомендуються використовувати, тому що вони малоефективні і не захищають від ІПСШ).
- **Перерваний статєвий акт** - він дуже ненадійний, варто подумати про більш ефективні методи.
- **Бар'єрні (механічні) методи** – Найбільше широко представлені презервативами, які попереджують проникнення сперматозоїдів. Для більшості підлітків, які мають, як правило, нерегулярне статєве життя,

ідеальним методом контрацепції є презерватив. Він надійно охороняє не тільки від зачаття, але й від зараження інфекціями, що передаються статевим шляхом. Презерватив найкращий метод для безпечного сексу, якщо він правильно

- **Хімічні методи** – їх дія заснована на використанні засобів, які сприяють загибелі сперматозоїдів. Сперміцидні засоби захищають від вагітності та від інфекцій, які передаються статевим шляхом.
- **Гормональна контрацепція** – є найбільш надійним методом оборотного попередження вагітності практично з 100% ефективністю. Серйозним недоліком протизаплідних таблеток є те, що вони не захищають від інфекцій, що передаються статевим шляхом. Також слід пам'ятати, що дані препарати можна застосовувати лише після консультації з лікарем.
- **Екстрена (невідкладна) контрацепція** – Всі підлітки повинні знати про невідкладну контрацепцію. Вона застосовується в наступних випадках: - якщо відбувся незахищений статевий акт без використання яких-небудь засобів контрацепції; - якщо під час статевого акту порвався або зіскочив презерватив; - якщо пропущено прийом протизаплідних таблеток. Засоби для “пожежної” контрацепції – це, найчастіше, препарати, що містять високі дози гормонів, які перешкоджають імплантації в порожнину матки заплідненої яйцеклітини. Ефективність їх досить висока – до 98% при застосуванні упродовж перших 72 годин після незахищеного статевого акту. Тому головне – це своєчасне звернення за допомогою до лікаря. Оскільки таблетки містять високі дози гормонів, вони можуть викликати ряд побічних реакцій, але для дівчини прийом їх важливіший, ніж переривання незапланованої вагітності. Необхідно пам'ятати, що це метод невідкладної контрацепції, і використовувати його постійно категорично не рекомендується. У юних допускається його застосування не більше 4-х разів на рік, і він, на жаль, не захищає від ІПСШ.